

עין משפט
ורב מצינו

מז:

סוכה פרק ראשון סוכה

מסורת הש"ס

(א) עירובין פ"ג (ב) וכל
שם ע"ש (ג) ועירובין פ"ג
(ד) ר"ל (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)

מוסף רש"י

מן הכותל שביניהם.
שפסקת בין התלית
ותפסקת על פי הכותל
ואע"פ שאלו נמסר לתוך
האגוז ועודכן פ"ג דאמר
מחיצה תלויה מתחת.
אף כיכשה הלך נמש נמי
אין צורך שגורלה המחיצה
שפסקת בשביל המסך ומתוך
האגוז הכיור ופ"ג דאמר
שבת דאסור סקילה.
לפי דבריו דרשנו דרשנו
לכא סקילה. כל דתקון
בית כעין דאורייתא תקון
(שם) ואם תאמר, הו"ל
ר"י יוסף לנני שנת
לית ליה מחיצה תלויה
(שם) מעשה שנעשה
בציפורי. על ידי מחיצה
תלויה כדלמך לתקן, על
פי מי נעשה, והל"ל ר'
יוסף דלש על ציפורי הוה
ועל פי ר' יוסף טעם
כדלמך כדלמך דרשנו (לכ) ר'
אמר ר' יוסף לציפורי
(שם) שבתו ולא
הביאו פ"ח. לית הכנסת
ובתל אחרת (ל"ל) וכל
לחם שאינו מעוברת.
מפסקת אלא מחיצת החל
מית שיהי ספר תורה
מונה ו ועד בית הכנסת,
וישני מני קניי די הילוך
בין סדינים למחיצת החל
ולא כיוצא בהם אופנים
שם, שלא היה סתם פחות
ל' אלא אחת סתם לנדי
והק' סדינים מחיצה תלויה
הוא (שם).

בית שמאי אומרים מלמעלה ובית הלל
הספדים גרסינן אפיכח בפי' כ"ל משתמטין (עירובין דף פ"ג).
פירסו סקא דעתך מהיבן הביאום. והלא היה אסור להכניס
והוליו והא הכל מודים לא גרסינן דמחיצה בלא גג ולא

בית שמאי אומרים מלמעלה ובית הלל
אומרים מלמטה אמר ר' יהודה לא תהא
מחיצה גדולה מן הכותל שביניהם אמר רבה
בר בר חנה אמר רבי יוחנן ר' יהודה בשיטת
רבי יוסי אמרה דאמר מחיצה תלויה מתחת
ולא היא לא ר' יהודה סבר לה כר' יוסי ולא
ר' יוסי סבר לה כר' יהודה לא ר' יהודה סבר
לה כר' יוסי עד כאן לא קאמר ר' יהודה התם
אלא בעירובי הצירות דרבנן אבל הכא סוכה
דאורייתא לא ולא רבי יוסי סבר לה כר' יהודה
עד כאן לא קאמר ר' יוסי הכא אלא בסוכה
דמוצות עשה אבל שבת דאסור סקילה לא
ואם תאמר מעשה שנעשה בציפורי על פי מי
נעשה לא על פי רבי יוסי אלא על פי רבי
ישמעאל ברבי יוסי וזמאי מעשה י"ד רבי ארמי
רב דימי אמר פעם אחת שכחו ולא הביאו
ס"ת מערב שבת למחר פירסו סדינן על גבי
העמודים והביאו ספר תורה וקראו בו פירסו
סלקא דעתך מהיבן הביאום בשבת אלא
מצאו סדינן פרוסין על גבי העמודים והביאו
ספר תורה וקראו בו אמר רב חסדא אמר
אבימי "מחצלת ארבעה ומושהו מתחת
בסוכה משום דופן היכי עבדי תלי ליה
באמצע פחות משלשה למטה ופחות משלשה
למעלה וכל פחות משלשה כלבוד דמי
פשיטא ומהו דתימא חד לבד אמרינן תרי
לבד לא אמרינן קמ"ל מיתבי מחצלת שבעה
ומשהו מתחת בסוכה משום דופן כי תניא
ההיא בסוכה גדולה וזמאי קא משמע לן
דמשלשלין דפנות מלמעלה למטה כרבי
יוסי אמר רבי אמי פס ארבעה ומשהו מתיר
בסוכה משום דופן ומוקיים ליה בפחות
משלשה טפחים סמוך לדופן וכל פחות
משלשה סמוך לדופן כלבוד דמי מאי קמ"ל
הא קמ"ל שיעור משך סוכה קטנה שבעה;
מתני'

בפרק כל גגות (עירובין דף ק"ז). אמר להם שמואל נגידו לי גלימא:
סדינן פרוסין. והיו גבוהין מן הארץ דהוה ליה מחיצה תלויה:
מחללם שרצה ארבעה ומשהו. וארכה כאורך הדופן: מפרס
בסוכה. אם תולה אותה בארץ צפחות משלשה סמוך לסקן ופחות
משלשה לקרקע וגגון שאין הסוכה גבוהה אלא עשרה מיתאמנין:
מחללם שבעה ומשהו. אלא חד לבד אמרינן ומו' לא: בסוכה
גדולה. הגבוהה הרבה שאין יכול לומר בה שני לצדין הלך בעי
מחללם שבעה ומשהו ומעמידה בפחות משלשה סמוך לסקן דהיא לה
מחיצה עשרה ומו' לא איכפת לן אם תלויה היא וקמ"ל דמשלשלין מלמעלה
למטה כר' יוסי: פס ד' ומשהו מתיר בסוכה. אם גבוה ר' ורצה ד'
ומשהו: ומוקי לה בפחות מ' סמוך לדופן. השני במקצת וזי' אמרינן
לבד איכא דופן שבעה וזה משך סוכה קטנה כדי רשאו ורובו:
מתני'

בפרק כל גגות (עירובין דף ק"ז). אמר להם שמואל נגידו לי גלימא:
סדינן פרוסין. והיו גבוהין מן הארץ דהוה ליה מחיצה תלויה:
מחללם שרצה ארבעה ומשהו. וארכה כאורך הדופן: מפרס
בסוכה. אם תולה אותה בארץ צפחות משלשה סמוך לסקן ופחות
משלשה לקרקע וגגון שאין הסוכה גבוהה אלא עשרה מיתאמנין:
מחללם שבעה ומשהו. אלא חד לבד אמרינן ומו' לא: בסוכה
גדולה. הגבוהה הרבה שאין יכול לומר בה שני לצדין הלך בעי
מחללם שבעה ומשהו ומעמידה בפחות משלשה סמוך לסקן דהיא לה
מחיצה עשרה ומו' לא איכפת לן אם תלויה היא וקמ"ל דמשלשלין מלמעלה
למטה כר' יוסי: פס ד' ומשהו מתיר בסוכה. אם גבוה ר' ורצה ד'
ומשהו: ומוקי לה בפחות מ' סמוך לדופן. השני במקצת וזי' אמרינן
לבד איכא דופן שבעה וזה משך סוכה קטנה כדי רשאו ורובו:
מתני'

בפרק כל גגות (עירובין דף ק"ז). אמר להם שמואל נגידו לי גלימא:
סדינן פרוסין. והיו גבוהין מן הארץ דהוה ליה מחיצה תלויה:
מחללם שרצה ארבעה ומשהו. וארכה כאורך הדופן: מפרס
בסוכה. אם תולה אותה בארץ צפחות משלשה סמוך לסקן ופחות
משלשה לקרקע וגגון שאין הסוכה גבוהה אלא עשרה מיתאמנין:
מחללם שבעה ומשהו. אלא חד לבד אמרינן ומו' לא: בסוכה
גדולה. הגבוהה הרבה שאין יכול לומר בה שני לצדין הלך בעי
מחללם שבעה ומשהו ומעמידה בפחות משלשה סמוך לסקן דהיא לה
מחיצה עשרה ומו' לא איכפת לן אם תלויה היא וקמ"ל דמשלשלין מלמעלה
למטה כר' יוסי: פס ד' ומשהו מתיר בסוכה. אם גבוה ר' ורצה ד'
ומשהו: ומוקי לה בפחות מ' סמוך לדופן. השני במקצת וזי' אמרינן
לבד איכא דופן שבעה וזה משך סוכה קטנה כדי רשאו ורובו:
מתני'

בפרק כל גגות (עירובין דף ק"ז). אמר להם שמואל נגידו לי גלימא:
סדינן פרוסין. והיו גבוהין מן הארץ דהוה ליה מחיצה תלויה:
מחללם שרצה ארבעה ומשהו. וארכה כאורך הדופן: מפרס
בסוכה. אם תולה אותה בארץ צפחות משלשה סמוך לסקן ופחות
משלשה לקרקע וגגון שאין הסוכה גבוהה אלא עשרה מיתאמנין:
מחללם שבעה ומשהו. אלא חד לבד אמרינן ומו' לא: בסוכה
גדולה. הגבוהה הרבה שאין יכול לומר בה שני לצדין הלך בעי
מחללם שבעה ומשהו ומעמידה בפחות משלשה סמוך לסקן דהיא לה
מחיצה עשרה ומו' לא איכפת לן אם תלויה היא וקמ"ל דמשלשלין מלמעלה
למטה כר' יוסי: פס ד' ומשהו מתיר בסוכה. אם גבוה ר' ורצה ד'
ומשהו: ומוקי לה בפחות מ' סמוך לדופן. השני במקצת וזי' אמרינן
לבד איכא דופן שבעה וזה משך סוכה קטנה כדי רשאו ורובו:
מתני'

בית שמאי אומרים מלמעלה ובית הלל
הספדים גרסינן אפיכח בפי' כ"ל משתמטין (עירובין דף פ"ג).
פירסו סקא דעתך מהיבן הביאום. והלא היה אסור להכניס
והוליו והא הכל מודים לא גרסינן דמחיצה בלא גג ולא

בית שמאי אומרים מלמעלה ובית הלל
אומרים מלמטה אמר ר' יהודה לא תהא
מחיצה גדולה מן הכותל שביניהם אמר רבה
בר בר חנה אמר רבי יוחנן ר' יהודה בשיטת
רבי יוסי אמרה דאמר מחיצה תלויה מתחת
ולא היא לא ר' יהודה סבר לה כר' יוסי ולא
ר' יוסי סבר לה כר' יהודה לא ר' יהודה סבר
לה כר' יוסי עד כאן לא קאמר ר' יהודה התם
אלא בעירובי הצירות דרבנן אבל הכא סוכה
דאורייתא לא ולא רבי יוסי סבר לה כר' יהודה
עד כאן לא קאמר ר' יוסי הכא אלא בסוכה
דמוצות עשה אבל שבת דאסור סקילה לא
ואם תאמר מעשה שנעשה בציפורי על פי מי
נעשה לא על פי רבי יוסי אלא על פי רבי
ישמעאל ברבי יוסי וזמאי מעשה י"ד רבי ארמי
רב דימי אמר פעם אחת שכחו ולא הביאו
ס"ת מערב שבת למחר פירסו סדינן על גבי
העמודים והביאו ספר תורה וקראו בו פירסו
סלקא דעתך מהיבן הביאום בשבת אלא
מצאו סדינן פרוסין על גבי העמודים והביאו
ספר תורה וקראו בו אמר רב חסדא אמר
אבימי "מחצלת ארבעה ומושהו מתחת
בסוכה משום דופן היכי עבדי תלי ליה
באמצע פחות משלשה למטה ופחות משלשה
למעלה וכל פחות משלשה כלבוד דמי
פשיטא ומהו דתימא חד לבד אמרינן תרי
לבד לא אמרינן קמ"ל מיתבי מחצלת שבעה
ומשהו מתחת בסוכה משום דופן כי תניא
ההיא בסוכה גדולה וזמאי קא משמע לן
דמשלשלין דפנות מלמעלה למטה כרבי
יוסי אמר רבי אמי פס ארבעה ומשהו מתיר
בסוכה משום דופן ומוקיים ליה בפחות
משלשה טפחים סמוך לדופן וכל פחות
משלשה סמוך לדופן כלבוד דמי מאי קמ"ל
הא קמ"ל שיעור משך סוכה קטנה שבעה;
מתני'

בפרק כל גגות (עירובין דף ק"ז). אמר להם שמואל נגידו לי גלימא:
סדינן פרוסין. והיו גבוהין מן הארץ דהוה ליה מחיצה תלויה:
מחללם שרצה ארבעה ומשהו. וארכה כאורך הדופן: מפרס
בסוכה. אם תולה אותה בארץ צפחות משלשה סמוך לסקן ופחות
משלשה לקרקע וגגון שאין הסוכה גבוהה אלא עשרה מיתאמנין:
מחללם שבעה ומשהו. אלא חד לבד אמרינן ומו' לא: בסוכה
גדולה. הגבוהה הרבה שאין יכול לומר בה שני לצדין הלך בעי
מחללם שבעה ומשהו ומעמידה בפחות משלשה סמוך לסקן דהיא לה
מחיצה עשרה ומו' לא איכפת לן אם תלויה היא וקמ"ל דמשלשלין מלמעלה
למטה כר' יוסי: פס ד' ומשהו מתיר בסוכה. אם גבוה ר' ורצה ד'
ומשהו: ומוקי לה בפחות מ' סמוך לדופן. השני במקצת וזי' אמרינן
לבד איכא דופן שבעה וזה משך סוכה קטנה כדי רשאו ורובו:
מתני'

בפרק כל גגות (עירובין דף ק"ז). אמר להם שמואל נגידו לי גלימא:
סדינן פרוסין. והיו גבוהין מן הארץ דהוה ליה מחיצה תלויה:
מחללם שרצה ארבעה ומשהו. וארכה כאורך הדופן: מפרס
בסוכה. אם תולה אותה בארץ צפחות משלשה סמוך לסקן ופחות
משלשה לקרקע וגגון שאין הסוכה גבוהה אלא עשרה מיתאמנין:
מחללם שבעה ומשהו. אלא חד לבד אמרינן ומו' לא: בסוכה
גדולה. הגבוהה הרבה שאין יכול לומר בה שני לצדין הלך בעי
מחללם שבעה ומשהו ומעמידה בפחות משלשה סמוך לסקן דהיא לה
מחיצה עשרה ומו' לא איכפת לן אם תלויה היא וקמ"ל דמשלשלין מלמעלה
למטה כר' יוסי: פס ד' ומשהו מתיר בסוכה. אם גבוה ר' ורצה ד'
ומשהו: ומוקי לה בפחות מ' סמוך לדופן. השני במקצת וזי' אמרינן
לבד איכא דופן שבעה וזה משך סוכה קטנה כדי רשאו ורובו:
מתני'

ק"א ב מ"י פ"ד מהל'
טובה הלל ד' סמך
עשין מן טעם א"ח שמן
תל ספק ט'

רבינו חננאל

אמר ר' יהודה לא תהא
מחיצה גדולה מן הכותל
שביניהם. מידת חג קמא
דמתני' סבר המשלשל
דפנות מלמעלה למטה,
משלש מן הסכך עד
קרקעיתו של סוכה, אם
מניע הדופן המושלשל
קירוב לקרקעית הסוכה
פחות מ' טפחים, אמרינן
(ר"ל) פחות מ' כלבוד
דמי ואילו בקרקעית
הסוכה הניע, לפיכך הוא
דופן כשר, אבל אם למעלה
מ' טפחים סקילה, שאינו
דופן כשר. אבל אם הדופן
עולה מקרקעית הסוכה
ולמעלה, אם יש בה
הדופן מ' טפחים אפילו
נשאר בין הדופן ובין
הסכך יותר מ' טפחים
אחריו ארי, דופן כשר.
הוא והסוכה כשרה, ר'
יוסי אומר כן הדופן היורה
מן הסכך אם יש בו מ'
טפחים, אפילו נשאר בין
קרקעית הסוכה ובין הדופן
יותר מ' טפחים כשר.
דין דופן העולה מטה
למעלה דין הדופן היורה
שיון, ויוצאין הדופן היורה
התלוי כולו יורה ופחות.
וקאמר ר' יהודה בענין כור
שכין שתי צירות והכור
חפור בעובי של כותל
וכותל המחיצה שבין שתי
הצירות יורה ופחות על
פי הבור, ושאר מקצת
פי הבור פחות בחצר זה
ופחות בור מצד האחר
בחצר האחרת, שכן
ממלאין מים מן הבור,
יאמר ר' יהודה ואינו זה
הכותל שעל פי הבור יורה
יפותם עד התהום ומחלל
המים. למצאת משנה ר'
יהודה נמנה כי הכותל
שהוא תלוי בחללו של
בור המחלל בין שתי
הצירות יורה ופחות ויתיר
הבור לו זה (וזה לזה),
על דבר ר' יוסי דמתני'
שנשנה כי הדופן (היורה)
מן הסכך ותלוי, אם יש
בו מ' טפחים, אפילו שבין
הדופן ובין קרקעית הסוכה
ארי הבור, הדופן התלוי
מתיר הסוכה. ואמרין
ד' (ויוסי) ומתיר מחיצה
תלויה בסוכה, בשבת
חולק על ר' יהודה ואמר,
וכן ר' יהודה חולק ואמר
בסוכה, ושפוטת היא.
המעשה שנעשה בציפורי
בעת ששכחו להביא ספר
תורה מערב שבת, ומצאו
סדינן וסמכו עליהן משום
מחיצה והביאו (ספר)
תורה בשבת, על פי ר'
ישמעאל לא ר' יוסי נעשה,
ולא על פי ר' יוסי.
אמר אבימי מחצלת ר'
טפחים ומשהו, עמידה
באמצע בפחות מ' סמוך
לדופן (לסקן) ופחות מ'
סמוך לקרקעית הסוכה,
ועולה לו משום דופן,
קריימא לן כל פחות מ'
כלבוד דמי, ואמרין חיי
לכור (לכור) בסכך ולכור
בקרקעית הסוכה, וספקא
רשעאמא כר' יוסי, והא
אותו מחצלת ד' ומשהו
מתחת בסוכה משום דופן,
יאקרימא בסוכה גדולה,
ימשלשלין דפנות מלמעלה למטה. ולא עוד שרבי יוסי נמוקו עמו.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones